

[Christophersen]

skulle vi kunne leve med, at erhvervslivets omkostninger pludselig blev forøget med dette? Dér kunne man så forestille sig, at vi fra folketingets side i stedet for sagde – og det var det, vi sagde allerede i sommer – : vel, vi kan ikke belaste virksomhederne med denne omkostningsstigning, og vi kan heller ikke blive ved med at køre af sted med en ATP-konstruktion som den, vi har, men vi kunne måske over indkomstskattelettelser, over forhøjelser af forskellige sociale ydelser osv. tilvejebringe en sådan forbedring af lønmodtagernes økonomiske situation, at man til gengæld herfor kan slippe for at løsgøre disse dyrtidsportioner, sådan at de ikke virker omkostningsforøgende.

Det er et synspunkt, vi har haft efterhånden en årrække, men jeg er sikker på, at efterhånden som vi kommer frem til efteråret 1979, vil man erkende, at det er den eneste farbare vej. Vi mener i øvrigt, at en afklaring af dette spørgsmål bør finde sted allerede i 1978, for allerede i dag begynder mange virksomheder at frygte for, hvor de er henne omkostningsmæssigt, tilbudsmæssigt, kalkulationsmæssigt, hvis ikke de meget snart får at vide, hvordan vi vil komme ud af den situation.

Man kunne også forestille sig, at man over besparelser skaffede midler til at gennemføre erhvervsfremmende foranstaltninger, at vi altså sparer midler ét sted på de offentlige budgetter og overfører dem til andre punkter, for der er jo en række erhvervsinvesteringer og erhvervsfremmende investeringer, vi har brug for. Hvordan vil man egentlig klare de meget store investeringsforpligtelser, vi vil få på energiforsyningsens område i de kommende år? Vi ved, at det på mange måder bliver det offentlige, som må gå ind i investeringerne dér, og hvor i alverden skal vi skaffe disse midler fra?

Alternativet til besparelser er skatte- og afgiftsforhøjelser, og jeg ved ikke, hvor tiltalende det er. De drøftelser, vi havde her i sommer om, hvad vores afgiftssystem kunne bære, var ikke opmuntrende, for det viste sig jo, at stort set alle de traditionelle afgiftsobjekter var nedslidt. Efterhånden som vi tog det ene efter det andet: cigaretter, øl, spiritus, biler, nåede vi hver gang frem til den konklusion, at det egentlig nok ikke var særlig klogt at lave forhøjelser dér, men at der jo ikke var andet tilbage.

Derfor anser vi altså også besparelser for at være en fornuftig måde til at fremskaffe midler til de erhvervsfremmende investeringer og foranstaltninger, der er brug for som et sidestykke til en fornuftig indkomspolitik. Men det er klart, at hvis vi i den kommende tid igen sættes i den situation, at vi for at værne betalingsbalancen skal begrænse det samlede forbrug, vil det være rimeligt at overveje, om det hver gang skal være det private forbrug, der beklippes, for der er mange mennesker, for hvem højere afgifter og højere indkomstskatter vil virke meget belastende, og vi ved, at et højere afgiftsniveau og et højere indkomstskatteniveau trækker en lang række uønskede virkninger med sig i form af lønglidning, omkostningsstigninger osv. Også her ser vi besparelser som et fornuftigt middel.

Af disse grunde har det ikke noget formål at drøfte, hvordan man kan spare 33 mia kr., det kan man nemlig ikke, uden at de økonomiske problemer, vi sidder i, bliver dybt forværret. Men man må spørge, om vi ved hjælp af en række besparelser kan medvirke til at fremskaffe de midler, der skal bruges til at finansiere en omlægning af det økonomiske mønster, hvordan vi kan fremskaffe midler, der gør det muligt for os at finansiere en fornuftig indkomspolitik og finansiere en erhvervsfremmende politik og finansiere en lang række erhvervsomfattende investeringer, f. eks. i energisektoren. Det er et langt mindre tal end 33 mia kr., jeg dermed taler om. Til gengæld er det et mere realistisk beløb, men det er også et større beløb end det, man indtil nu har bevæget sig ud i. Dette behov for en ændret økonomisk politik og en ændret holdning til de offentlige udgifter understreges efter min opfattelse af en række ting. Hvis vi nu ser på de vurderinger af den økonomiske situation, vi har fået, både fra det økonomiske sekretariat og fra det økonomiske råds formandskab, er der jo for det første beskæftigelsen. Hr. Erling Olsen brugte i sit indlæg det udtryk, at vi skulle fortsætte med at slide arbejdsløsheden ned. Det synes jeg var et lidt flot udtryk. Realiteten er, at arbejdsløsheden i de sidste tre år ustandselig har været stigende. Vi har gjort mange ting for at begrænse den, men man kan ikke sige, at vi skal blive ved med at slide arbejdsløsheden ned. Problemet er, at den fortsætter med at stige, og det er en aldeles rædselsfuld be-